

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2005, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 73
tel. (022) 22-50-75, fax (022) 21-20-32, e-mail: proc-gen@procuratura.md

02.09.2021 nr. 1-1d/21 - 5748

**Doamnei Maia SANDU
Președinte al Republicii Moldova,
Președinte al Consiliului
Suprem de Securitate**

Stimată doamnă Președinte,

Procuratura Generală a luat act de Decizia Consiliului Suprem de Securitate (CSS) nr.01-02-11 din 10 august 2021 trimisă Procuraturii spre executare, precum și de mesajele Dvs publice imediat după această ședință.

Subiectul de pe agenda ședinței extraordinare a CSS (expediată electronic către Procuratură la sfârșitul zilei de 09 august 2021) a vizat – Examinarea situației privind măsurile întreprinse de către organele abilitate cu referire la prevenirea riscului eschivării persoanelor acuzate de la răspundere penală în cazurile de corupție mare.

Așa cum a rezultat din subiecții determinați ca raportori conform agendei, precum și întrebările adresate Procurorului General – interimar prezent la ședință, CSS și-a dorit să fie informat, să analizeze și să evalueze activitatea Procuraturii pe cauze penale concrete, care, însă, nu rezultau din tematica agendei, ultima având un caracter generalizat, nefiind clar care sunt așteptările Consiliului și care anume probleme au determinat urgența abordării subiectului la o ședință extraordinară a CSS.

Conform părții de constatare a Deciziei CSS, Consiliul pretinde că a constatat că „...inacțiunile autorităților abilitate în gestionarea cazurilor de rezonanță condiționează oportunități propice eschivării de la răspundere penală a persoanelor implicate în cazuri de corupție în proporții mari și deosebit de mari. Numeroasele cazuri de tergiversare intenționată a procedurilor de urmărire penală în dosarele de rezonanță și de interes pentru securitatea națională subminează credibilitatea, funcționalitatea și autoritatea instituțiilor de drept din țară cu funcții de prevenire, monitorizare și intervenție. Vulnerabilitatea organelor de urmărire penală din stat, demonstrată prin ineficiență și imixtiune a unor interese externe în activitatea acestora, prejudiciază în mod direct securitatea și bunăstarea statului...”.

În context, pentru a decide asupra modului în care urmează să procedeze Procuratura și conform căror proceduri legale, rugăm să ne informați referitor la materialul factologic pus la baza acestor constatări și concluzii: care sunt

numeroasele cauze penale avute în vedere, care concret autorități abilitate au inacționat, în ce mod, când, în care spețe și care sunt cazurile de imixtiune a unor interese externe în activitatea acestora (note informative ale unor instituții publice, organe de drept, decizii ale unor organe judiciare, concluzii expertale, analize sau constatări ale specialiștilor, rapoarte ale organelor de constatare sau care practică activitate specială de investigații), iar dacă astfel de materiale nu există rugăm respectuos să ne informați pe ce se întemeiază Decizia Consiliului.

Informația solicitată este imperioasă pentru Procuratură, deoarece, pe parcursul ședinței vizate a CSS, doar Procurorul General-interimar a prezentat o informație generalizată la subiect (reieșind din nivelul de pregătire și organizare a ședinței), restul intervențiilor reprezentând doar întrebări, afirmații, declarații cu substrat politic și critici nefondate aduse Procuraturii de către unii membri ai CSS cu referire la câteva cauze penale concrete, iar deoarece reprezentantul Procuraturii a refuzat să raporteze anchetele penale în curs de desfășurare, discuțiile s-au limitat la interpretarea unor informații neoficiale privind aceste dosare și aprecieri subiective a prestației Procuraturii.

În aceeași ordine de idei, rugăm să ne informați asupra cadrului normativ ce întemeiază competențele CSS de a solicita unui procuror, inclusiv Procuror General, să raporteze măsurile întreprinse și rezultatele obținute în cadrul unei anchete penale concrete pendinte și să facă constatări privind eficiența sau ineficiența unei asemenea anchete.

Conform aceleiași Decizii a CSS, Consiliul îndeamnă instituțiile statului și organele de urmărire penală abilitate să prezinte veridic situația și să determine mecanisme eficiente de prevenire și intervenție în cazurile susceptibile de corupție și evaziune a persoanelor aflate sub urmărire penală.

În contextul acestui îndemn, raportat la partea dispozitivă a Deciziei, pentru a fi înțeles corect și a evita confuzul, solicităm respectuos să fie explicat care instituții și organe de urmărire penală abilitate se au în vedere, când ele au prezentat situația neveridic și care anume situație, precum și care cazuri susceptibile de corupție și evaziune trebuie luate în calcul.

Capitolul I, punctul nr.1 al dispozitivului Deciziei ante referite a pus în sarcina Procuraturii crearea „...unui grup de lucru în cadrul căruia să fie incluși reprezentanți ai Ministerului Justiției, MAI, SIS, SPCSB, CNA, precum și alți reprezentanți ai instituțiilor de stat cu atribuții în domeniu, care va elabora propuneri de amendare a legislației naționale în vederea perfectării cadrului normativ penal și de procedură penală...”, activitate ce depășește atribuțiile funcționale ale instituției.

În contextul acestei acțiuni recomandate de Consiliu, rugăm să fim informați care anume deficiențe ale cadrului normativ le-a constatat CSS (din care direct fac parte cei mai înalți demnitari din cadrul Guvernului și Parlamentului) și de ce activitatea dată nu ar putea fi realizată de autoritatea legală direct responsabilă – Ministerul Justiției, mai ales că, în cadrul ședinței vizate, Procuratura a prezentat deja propunerile de modificare a cadrului legal existent, discreția decizională aparținând Executivului și, respectiv, Legislativului.

Conform punctelor nr.2 și 3 din capitolul I al dispozitivului Deciziei CSS, Procuraturii i s-a recomandat „...2. Să examineze circumstanțele cauzelor penale, în care persoanele bănuite pe cazurile de corupție în proporții mari și deosebit de mari s-au eschivat sau au părăsit teritoriul Republicii Moldova; 3. Să identifice responsabilii, implicit de cauzele penale, care au permis eschivarea de la actul justiției a persoanelor învinuite în dosarele de rezonanță pentru faptele de corupție în proporții mari și deosebit de mari, precum și motivele neaplicării măsurilor preventive prevăzute de lege, în special, obligarea de a nu părăsi țara, prevăzută de art.178 din Codul de procedură penală, cu aplicarea sancțiunilor respective...”.

În contextul acestor două recomandări, pentru a decide în consecință, rugăm să ne prezentați informația analitică primară ce indică la existența în general a unor astfel de cazuri, atât pentru persoane cu statut procesual de bănuīt (pct.2), cât și cu statut de învinuit (pct.3). Deoarece astfel de informație nu a fost prezentată Procuraturii nici până la ședința CSS și nici după, deducem logic că ea există și e vital să fie prezentată Procuraturii, pentru că în caz contrar subiectul pus în discuție la o ședință extraordinară a CSS ar fi unul generalizat și teoretico – preventiv. Informația dată este strict necesară, inclusiv, pentru a identifica procurorii de caz și a dispune asupra legalității prestației lor conform procedurilor legale, luând în calcul circumstanțele de fapt și de drept ale fiecărui caz particular în raport cu limitele metodicii de investigare/judecare și dreptului discreționar al procurorului.

În aceeași ordine de idei, reieșind din recomandarea nr.4 (cap.I, pct.4), conform căreia, Procuratura Generală urmează „...să pună în sarcina conducătorilor instituțiilor luarea la control a dosarelor aflate în gestiune, stabilind prioritar soluționarea urgentă a subiectelor de rezonanță și informarea periodică a CSS despre mersul anchetei...”, rugăm să fie explicat care concret instituții se au în vedere, ce ar însemna luarea la control a dosarelor aflate în gestiune și conform căror norme procesual penale, care dosare, la părerea CSS, sunt de rezonanță și conform căror norme legale Procuratura e obligată să informeze periodic (care anume periodicitate) Consiliul despre mersul unor anchete particulare pendinte.

Concomitent, reieșind din faptul că, conform capitolului II al Deciziei CSS, Președintele Consiliului Maia Sandu „...a recomandat instituției prezidențiale convocarea repetată a CSS pe subiectul vizat, pentru examinarea punctuală a cazurilor de rezonanță, a progreselor înregistrate, a provocărilor și riscurilor în timpul exercitării măsurilor și intervențiilor prompte, pentru a dinamiza investigațiile și a recupera prejudiciile cauzate”, solicităm informarea Procuraturii ce se are în vedere prin examinarea punctuală a cazurilor de rezonanță la ședința CSS, conform căror proceduri legale, care ar fi volumul de informații așteptat și admisibil legal de a fi prezentat, care anume sunt cazurile punctuale de rezonanță pe care intenționează CSS să le examineze la următoarea ședință și care norme legale *in concreto* atribuie CSS aceste competențe.

Reieșind din cele menționate și luând în calcul multitudinea de neclarități și nereguli în legătură cu adoptarea și modul de executare a Deciziei vizate, lipsa conformității ei cu reglementările din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și

Codul de procedură penală raportate la normele Constituției în materie de independență instituțională și procesuală, separația și colaborarea puterilor în stat, fapt ce determină sau poate determina un conflict juridic de natură constituțională între autoritățile pe care avem onoarea să le reprezentăm, reiterez disponibilitatea Procuraturii și a mea personală de a avea o comunicare și o conlucrare constructivă cu toate autoritățile statului, în limitele cadrului legal și constituțional, pe toate platformele posibile pe care le veți propune, inclusiv a CSS, doar că nu în calitate de raportor și nu pentru a primi indicații procesuale pe lucrări pendinte (processe și urmăriri penale), colaborare ce trebuie să fie bazată pe principiul loialității și respectului reciproc.

Cu respect,

Procurorul General

/semnătură/

Alexandr STOIANOGLO